

KNIFER U PARIZU

Zahvaljujući vremenskom odmaku, retrospektivni pogled na rad Julija Knifera na pariškoj izložbi svjedoči o radikalnosti njegova stava, složenosti likovnog i životnog koncepta, kao i o posebnom mjestu koje mu pripada u povijesti druge polovice 20. stoljeća

TEKST **DANKA ŠOŠIĆ** FOTO **ŽARKO VIJATOVIĆ**

Galerija Frank Elbaz treći put francuskoj javnosti predstavlja radove hrvatskog umjetnika Julija Knifera. U odličnoj postavi kustosa Arnauda Pierrea, ujedno i autora monografije izdane 2001. u Parizu, izložba pruža pregled Kniferovog stvaralaštva, od autoportreta iz perioda od 1949. do 1952. godine, preko prvih meandara, do radova nastalih netom prije smrti 2004. godine.

Prvi meandri iz 1960. nastali su sintezom dvaju procesa u dotadašnjem Kniferovom radu. Prvi je ponavljanje koje se očitovalo u autoportretima, drugi je evolucija pejzaža k apstrakciji, a kasnije prema znaku, meandru. Meandar postaje Kniferov znak, i ujedno njegova meditacija o ritmu i protoku vremena. Izborom radova, pariška izložba je poput male retrospektive u kojoj su svi elementi Kniferovog rada jasno prisutni. Jer, meandar ne preispituje samo odnos motiva i pozadine. Zahvaljujući vremenskom odmaku, retrospektivni pogled na rad Julija Knifera na

pariškoj izložbi svjedoči o radikalnosti njegova stava, složenosti likovnog i životnog koncepta, kao i o posebnom mjestu koje mu pripada u povijesti druge polovice 20. stoljeća. Frank Elbaz kaže da Amerika nije dominirala umjetničkom scenom nakon drugog svjetskog rata ili da je Knifer radio u najudaljenijem kutku SAD-a, od samog bi početka imao zaslužen mjesto.

Njegov umjetnički stav kao i djelovanje unutar grupe Gorgona nisu se uklapali u estetski dogmatizam sredine u kojoj Knifer stasa kao umjetnik, tako da je najprije redovno odlazio u Njemačku, a kasnije se preselio u Francusku. Danas kritika Knifera svrstava u klasike europske poslijeratne avangarde, prisutan je u fundusima muzeja i privatnim kolekcijama i često se pojavljuje na tematskim izložbama. Tako će u travnju biti izložen u Beaubourg na izložbi Obećanja prošlosti. Možda ova pariška izložba bude poticaj da se i u našoj sredini napokon priredi retrospektivna izložba. □

Meandar postaje Kniferov znak, i ujedno njegova meditacija o ritmu i protoku vremena